

بررسی رابطه تعهد به ارزش های دینی با نگرش به زندگی در بین دانش آموزان

مدارس متوسطه شهرستان دشتی

منیژه شاکری^۱، فلکناز آتشی^{۲*}، راضیه خسروانی^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۷/۱۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۸

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه تعهد به ارزش های دینی با نگرش به زندگی در بین دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان دشتی بود. روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را ۳۵۰۸ نفر از دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان دشتی تشکیل می دادند. حجم نمونه این پژوهش شامل ۳۴۶ نفر بود که از طریق نمونه گیری خوشه ای چندمرحله ای بدست آمد. ابزار جمع آوری داده ها در این تحقیق پرسشنامه های تعهد به ارزش های دینی خدایاری فرد و همکاران (۱۳۹۲) و نگرش به زندگی باتیستا (۱۹۷۳) بود. یافته ها نشان داد که تعهد به ارزش های دینی با نگرش به زندگی دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان دشتی رابطه ی مثبت و معناداری وجود دارد به این معنا که هر چقدر تعهد به ارزش های دینی دانش آموزان بیشتر تر باشد، نگرش به زندگی آن ها نیز بیشتر می شود. نتیجه گیری کلی پژوهش نشان داد که با تقویت تعهد به ارزش های دینی در بین دانش آموزان می توان به افزایش نگرش به زندگی آنان در مدارس کمک فراوانی نمود.

واژه های کلیدی: تعهد به ارزش های دینی، نگرش به زندگی، دانش آموزان.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱- کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران manijehshakeri9@gmail.com

۲- استادیار گروه علوم تربیتی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران (نویسنده مسئول) falaknazatashi1347@gmail.com

۳- کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران

مقدمه

اهمیت دوره متوسطه پس از دوره ابتدایی نمایان می شود. این مقطع، دوره تعلیمات عمومی به شمار می رود؛ دوره ای که انتقال از کودکی را به اواخر دوره نوجوانی و شروع جوانی، به عهده دارد. دوره متوسطه، از لحاظ مبانی فلسفی، زیستی، روانی و اجتماعی دوره بسیار مهمی است. دوره ای که آموزش عمومی را به آموزش عالی پیوند می دهد و گروه کثیری را برای ورود به جامعه و بازار کار مهیا می کند؛ از این رو هر نوع نارسائی و خلل در این دوره مستقیماً بر عملکرد و کیفیت هر دو حلقه آموزش، عمومی و عالی، تأثیر بسزائی خواهد داشت (قهرمان، ۱۳۹۵). دوره متوسطه از دوره های مهم، حساس و مؤثر در زندگی فردی و اجتماعی دانش آموزان است. دوره ای است که به سبب وضع زیستی، اجتماعی و روانی دانش آموزان آن با سایر دوره های تحصیلی مشترکات و تمایزاتی دارد و دارای طیف وسیعی است که دوران نوجوانی را در بر می گیرد و در انتهای طیف به دنیای جوانی می رسد (آقامحمدیان، ۱۳۹۸). در دوره متوسطه، قسمت اعظم استعداد های اختصاصی نوجوان و جوان بروز می کند، قدرت یادگیری آنان به حد اعلای خود می رسد، کنجکاوی آنان جهت معینی می یابد و مسائل جدید زندگی نظیر انتخاب رشته، انتخاب حرفه و شغل، اداره خانواده و گرایش به مرام و مسلک، ذهن آنان را به خود مشغول می دارد و به مرحله ادراک ارزش های اجتماعی، اقتصادی و معنوی می رسند؛ از این رو این دوره در نظام های تعلیم و تربیت کشورهای مختلف جهان اهمیت زیادی دارد (آموزگار، ۱۳۹۲). از طرفی تعهد به ارزش های دینی عملاً به عنوان یک سیستم ارزشی به حرکت های انسان جهت داده، هدفمند نموده و به سوی اعتلای روانی، انسانی و تکامل رهنمون می سازد. پایبندی به ارزشهای دینی به عنوان یک سیستم ارزشی باعث وحدت بخشیدن به حیات دانش آموزان می شود. بالاترین سیستم ارزشی که به انسان وحدت یکپارچگی می دهد سیستم ارزشی دینی است. این سیستم ارزشی روی تمام وجوه زندگی دانش آموزان انگشت گذاشته و همه چیز را شامل شده که نهایتاً زمینه لازم را جهت یک شخصیت و زندگی سالم آماده می کند (قهرمان، ۱۳۹۵). دانش آموزان، هر چه از ارزش های دینی بیشتری برخوردار باشد و مقید به انجام دادن اعمال مذهبی گردد به همان میزان، به اخلاق و رضایت شغلی مناسب تری خواهند داشت و این اعتقادات، در صورت بروز مشکل روانی از جمله افسردگی، در بهبود فرد، نقش به سزایی می تواند داشته باشد. البته منظور از تعهد به ارزش های دینی، اعتقاد راسخ به دین در عمل به فرایض آن در همه ی ابعاد احکام، اعتقاد و اخلاق است و الا چه بسا افرادی که ظاهری دینی دارند اما از حقایق دین، هیچ اطلاعی ندارند (صالحی، ۱۳۹۶). از طرفی تعهد به ارزش های دینی از دیگر شاخص های مهمی که در بین دانش آموزان نقش مهم و اساسی دارد. تعهد به ارزش های دینی مجموعه اقدامات، رفتارها، باورها و نگرش هایی است که در ارتباط با اصول دین، فروع دین و اخلاقیات مرتبط با مذهب عنوان می شود. از سوی دیگر تعهد به ارزش های دینی به مجموعه ای از جهان بینی و ایدئولوژی اطلاق می شود که استفاده آنها می تواند شیوه زندگی فرد را تعیین کند (رضاخانی مقدم، ۱۳۹۶). بدون تردید تعهد به ارزش های دینی، انسان را در مقابل هجوم اضطراب، تردید و ناامیدی نیرومند و آماده می سازد. ارزش هر فرد مذهبی به میزان رشد آگاهی و بصیرت و دانایی وی بستگی دارد، و تا زمانی که شناخت اصولی از مذهب شکل نگرفته باشد، نمی تواند نقش تعیین کننده ای در زندگی رو به رشد فرد داشته باشد و این عقل و استدلال و بصیرت است که ارزش و چگونگی هیجان و احساسات مذهبی را تعیین نموده، به آن معنی و مفهوم داده و رشد یافته و عمیق می سازد (شیخ علیزاده، ۱۴۰۱).

از دیگر سو تعهد به ارزش های دینی ارتباط نزدیکی با نگرش به زندگی^۱ دانش آموزان دارد. نگرش به زندگی یک جنبه مهم از زندگی عاطفی و احساسی ما را تشکیل می دهد. ما نسبت به افراد و اندیشه ها نظرهای خاصی داریم که ناشی از اطلاع ما از آنها، احساس ما نسبت به آنها و تمایل ما به انجام عملی در مورد آنهاست. این گونه نظرها غالباً تعیین کننده شیوه برخورد ما

با آن اشیاء افراد یا اندیشه هاست. از آنجایی که نگرش افراد نسبت به زندگی دارای اهمیت زیادی می باشد و در واقع نگرش زمینه ساز انجام فعالیت و نحوه ی انجام فعالیت می باشد پس در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تأثیر مستقیم داشته و یکی از عوامل مهم در رضایت تحصیلی دانش آموزان می باشد (کارآمد، ۱۳۹۷). به لحاظ اهمیتی که نگرش ها در زندگی افراد دارند، برخی از صاحب نظران تا آنجا پیش می روند که موضوع اصلی روانشناسی اجتماعی را نگرش می دانند و آن را علم مطالعه نگرش های افراد تعریف می کنند. آگاه بودن از نگرش های افراد می تواند دارای اهمیت زیادی باشد. اگر نگرش های دانش آموزان را بدانیم می توانیم رفتار آنها را پیش بینی کنیم و بر رفتار آنها کنترل داشته باشیم و این موضوع دارای اهمیت بسیاری می باشد زیرا از یک طرف درک رفتار اجتماعی را میسر می نماید و از طرف دیگر امکان تغییر دادن نگرش های افراد با طبع تغییر رفتار آنها می شود (حیدری، ۱۳۹۳).

همچنین با بررسی پژوهش ها در داخل و خارج در راستای موضوع مشخص شد که تاکنون پژوهشی جامع در مورد مقایسه ذهنیت فلسفی معلمان صورت نگرفته است و صرفاً موضوعاتی نسبتاً نزدیک در این حوزه انجام شده از جمله اینکه: ولایتی (۱۳۹۵) در پژوهشی به بررسی رابطه نگرش به برنامه های دینی رسانه ها و هویت دینی مخاطبان (مطالعه موردی مخاطبان تلویزیون ۱۳۹۲) پرداخت. نتایج نشان داد که رابطه مستقیم و همبستگی مثبت بین دو متغیر نگرش به برنامه های دینی و هویت دینی آنان است. شیبا^۱ (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی رابطه هویت مذهبی با رفتار اجتماعی و نگرش به زندگی در بین دانش آموزان چین پرداخت. نتایج نشان داد که بین هویت مذهبی با رفتار اجتماعی و نگرش زندگی در بین دانش آموزان چین رابطه وجود دارد. زو^۲ (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی رابطه ارزش های دینی و مذهبی با عملکرد تحصیلی و معنای زندگی دانش آموزان پرداخت. نتایج نشان داد که بین ارزش های دینی و مذهبی با عملکرد تحصیلی و معنای زندگی دانش آموزان رابطه وجود دارد. ورمیر^۳ (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی رابطه نگرش های دینی با تاب آوری و معنای زندگی دانش آموزان پرداخت. نتایج پژوهش نشان داد که بین نگرش های دینی با تاب آوری و معنای زندگی دانش آموزان رابطه وجود دارد. منچو^۴ (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی رابطه نگرش مذهبی با رضایت تحصیلی و نگرش به زندگی در دانش آموزان رابطه وجود دارد. هو^۵ (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی رابطه ارزش دینی، نشاط و احساس و اخلاق گرایی با نگرش به زندگی دانش آموزان پرداخت. نتایج نشان داد که بین ارزش دینی، نشاط و احساس و اخلاق گرایی با نگرش به زندگی دانش آموزان رابطه وجود دارد. حیاتی^۶ (۲۰۱۲) در پژوهشی به بررسی رابطه نگرش دینی بر نقش انگیزش درونی، رضایت تحصیلی با نگرش به زندگی دانش آموزان پرداخت. نتایج نشان داد که نگرش دینی بر نقش انگیزش درونی، رضایت تحصیلی با نگرش به زندگی دانش آموزان رابطه وجود دارد.

در بحث اهمیت و ضرورت پژوهش می بایست بیان نمود که یکی از نیازهای درونی انسان که او را با ذات بی کرانه حق مرتبط می سازد ارزش های دینی است. آدمی در تنگناهای جسم و جسمانیت در این دنیای فانی لحظاتی را تجربه می کند که خود را

1- Xia

2- Xu

3- Vermeir

4- Mincu

5- Hou

6- Hayati

تنهای تنها می یابد و احساس نیاز به یافتن تکیه گاهی برتر از بقای انسانی در وجودش نمایان می گردد و اینجاست که دست عنایت دوست دریچه ای را فراروی انسان سرگشته و حیرت زده خاکی قرار می دهد تا بدان واسطه از مرز جسمانی گذشته و لحظه ای در فضای والای روحانی غرق در وجود معبود گشته و نیاز درونی خود را برآورده می سازد. باورهای دینی همیشه باورهای مشترک جماعت معینی هستند که از گروه خویش به آن باورها و عمل کردن به مناسک همراه با آنها به خود می بالد. این باورها نه اینکه به عنوان امری فردی توسط همه اعضای جماعت پذیرفته شده باشند، بلکه در حکم امری متعلق به تمامیت گروه تلقی می شوند و جزیی از وحدت گروه را تشکیل می دهند. بنابراین آشنایی با ارزش های دینی و نحوه ی پرورش آن برای تحقق نگرش به زندگی دانش آموزان مؤثر می باشد (محمدی، ۱۳۹۹). بنابر آنچه بالا گفته شد سؤال اصلی در این تحقیق به این صورت مطرح است که آیا بین تعهد به ارزش های دینی با نگرش به زندگی در بین دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان دشتی رابطه وجود دارد؟

روش پژوهش

روش پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان دشتی در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. بر اساس آمار رسمی اداره آموزش و پرورش شهرستان دشتی، تعداد دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان دشتی برابر با ۳۵۰۸ نفر بود. در این تحقیق با استفاده از فرمول برآورد حجم نمونه کوکران با حجم جامعه آماری ۳۵۰۸ نفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد با احتمال خطای ۵ درصد، حجم نمونه برابر ۳۴۶ نفر محاسبه شد. در این تحقیق با توجه به وسعت و پراکندگی جامعه آماری از روش نمونه گیری خوشه ای استفاده شد، به این صورت که از بین ۳۶ مدرسه متوسطه شهرستان دشتی تعداد ۶ مدرسه به صورت تصادفی انتخاب و از هر مدرسه به صورت تقریبی ۵۷ الی ۵۸ دانش آموز انتخاب و پس از توضیحات لازم پرسشنامه ها جهت تکمیل در اختیار آن ها قرار گرفت.

پرسشنامه تعهد به ارزش های دینی خدایاری فرد و همکاران (۱۳۹۲): پرسشنامه سنجش تعهد به ارزش های دینی توسط خدایاری فرد و همکاران تهیه شده است. این پرسشنامه شامل ۴۰ سؤال و ۴ خرده مقیاس (باور دینی ۱-۴-۷-۱۱-۱۴-۱۷-۲۱-۲۴-۲۷-۳۱-۳۴-۳۷، عواطف دینی ۳-۶-۹-۱۳-۱۶-۱۹-۲۳-۲۶-۲۹-۳۳-۳۶-۳۹، رفتار دینی ۲-۵-۸-۱۲-۱۵-۱۸-۲۲-۲۵-۲۸-۳۲-۳۵-۳۸ و وانمود اجتماعی ۱۰-۱۳-۱۶-۱۹-۲۳-۲۶-۲۹-۳۳-۳۶-۳۹) می باشد. سوالات این پرسشنامه بر مبنای طیف لیکرت شش درجه ای نمره گذاری می شود که نمرات آزمودنی به هر سؤال بر روی یک مقیاس شش درجه ای لیکرت از همیشه = ۵ تا هرگز = ۰ مشخص می شود. دامنه نمرات این پرسشنامه بین ۴۰ تا ۲۰۰ در نوسان می باشد. شایان توضیح است که نمره بالا در هر یک از خرده مقیاسها به معنای بالاتر بودن گرایشهای دینداری گزارش شده است. به عبارتی هر چه نمره کل آزمودنی در این مقیاس بالاتر باشد، نشان دهنده میزان نگرش و باورهای بالای وی در خصوص اعتقادات دینی و مذهبی می باشد. پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از ضرایب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ گزارش شد. روایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از ضرایب همبستگی هر سوال با نمره کل محاسبه گردید و نشان داد که همه سوالات با نمره کل همبستگی معنی داری دارند.

پرسشنامه نگرش به زندگی باتیستا (۱۹۷۳): پرسشنامه نگرش به زندگی توسط باتیستا (۱۹۷۳) طراحی شده است. پرسشنامه نگرش به زندگی دارای ۲۸ سوال و در یک مقیاس لیکرت ۵ درجه ای میزان موافقت یا مخالفت خود را با هر یک از آنها اعلام کند. پایایی پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از ضرایب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ بدست آمد. روایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از ضرایب همبستگی هر سوال با نمره کل محاسبه گردید و نشان داد که همه سوالات با نمره کل همبستگی معنی داری دارند.

یافته ها

با توجه به اطلاعات مندرج در جدول ۱ و ۲ به بحث و بررسی آمار توصیفی مربوط به تعهد به ارزش های دینی و مولفه های آن و نگرش به زندگی و جدول ۳ پیرامون نرمال بودن داده ها و در ادامه در جدول ۴ به تحلیل فرضیه پژوهش پرداخته شد.

جدول ۱ شاخص های آمار توصیفی مربوط به تعهد به ارزش های دینی و مولفه های آن

متغیر	آماره ها	میانگین	انحراف استاندارد
باور دینی		۱۹/۳۲	۱/۵۲
عواطف دینی		۱۹/۴۷	۲/۰۹
رفتار دینی		۱۹/۶	۱/۱۷
و انمود اجتماعی		۱۹/۶۸	۱/۳۲
تعهد به ارزش های دینی		۷۸/۰۷	۶/۱

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود میانگین نمره مولفه ی اعتقادات دینی ۷/۲۲ و انحراف استاندارد آن ۱/۵۳، میانگین نمره عواطف و احساسات دینی ۱۰/۲۸ و انحراف استاندارد آن ۱/۹۱، میانگین نمره انجام رفتارهای دینی ۸/۳۷ و انحراف استاندارد آن ۱/۸۴ می باشد. میانگین نمره هویت دینی ۲۵/۸۷ و انحراف استاندارد آن ۵/۲۸ می باشد.

جدول ۲ شاخص های آمار توصیفی مربوط به نگرش به زندگی

متغیر	آماره ها	میانگین	انحراف استاندارد
نگرش به زندگی		۶/۹۵	۱/۰۲

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود میانگین نمره مولفه ی نگرش به زندگی ۶/۹۵ و انحراف استاندارد آن ۱/۰۲ می باشد.

برای استفاده از آزمون های پارامتریک ضریب همبستگی پیرسون ابتدا فرض نرمال بودن متغیرها با استفاده از آزمون کولموگروف اسمیرونف انجام می شود که نتایج آن در جدول زیر آمده است.

جدول ۳ نتایج آزمون کولموگروف- اسمیرنوف برای فرض توزیع نرمال

متغیرها	آماره	سطح معناداری
تعهد به ارزش های دینی	۰/۰۴۵	۰/۲
نگرش به زندگی	۰/۰۵۱	۰/۱۱۲

نتایج آزمون کولموگروف- اسمیرنوف در جدول ۳ نشان می دهد که سطح معناداری برای متغیرهای این تحقیق بیشتر از ۰/۰۵ است، بنابراین آماره کولموگروف- اسمیرنوف در خصوص متغیرها در سطح ۰/۰۵ خطا معنی دار نبوده و بر این اساس توزیع متغیرها نرمال می باشد.

جدول ۴ همبستگی بین تعهد به ارزش های دینی با نگرش به زندگی

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
تعهد به ارزش های دینی	۰/۳۴۱	۰/۰۰۰۱

نتایج ضریب همبستگی پیرسون مندرج در جدول ۴ بیانگر رابطه مثبت و معناداری بین تعهد به ارزش های دینی و نگرش به زندگی می باشد به این معنا که هر چقدر تعهد به ارزش های دینی در دانش آموزان بالاتر باشد، نگرش آنان به زندگی مثبت تر می شود. این رابطه در سطح ($P < 0/0001$) معنادار می باشد.

بحث و نتیجه گیری

مطالعه حاضر به دنبال بررسی رابطه تعهد به ارزش های دینی با نگرش به زندگی در بین دانش آموزان مدارس متوسطه شهرستان دشتی بود. جهت پاسخگویی به فرضیه نتایج ضریب همبستگی پیرسون محاسبه شد که نتایج نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین تعهد به ارزش های دینی و نگرش به زندگی وجود دارد به این معنا که هر چقدر تعهد به ارزش های دینی در دانش آموزان بالاتر باشد، نگرش آنان به زندگی مثبت تر می شود. این رابطه در سطح ($P < 0/0001$) معنادار می باشد. مشابه با این یافته ها در تحقیقات قنبری برزبان (۱۳۹۴)، تاجیک اسماعیلی (۱۳۹۴)، زو (۲۰۲۰)، ورمیر (۲۰۱۸)، هو (۲۰۱۴) و حیاتی (۲۰۱۲) به دست آمده است. بررسی و تبیین فرضیه فوق نشان می دهد که تعهد به ارزش های دینی از دیگر شاخص های مهمی که در بین دانش آموزان نقش مهم و اساسی دارد. تعهد به ارزش های دینی مجموعه اقدامات، رفتارها، باورها و نگرش هایی است که در ارتباط با اصول دین، فروع دین و اخلاقیات مرتبط با مذهب عنوان می شود. از سوی دیگر تعهد به ارزش های دینی به مجموعه ای از جهان بینی و ایدئولوژی اطلاق می شود که استفاده آنها می تواند شیوه زندگی فرد را تعیین کند.

بدون تردید تعهد به ارزش های دینی، انسان را در مقابل هجوم اضطراب، تردید و ناامیدی نیرومند و آماده می سازد. ارزش هر فرد مذهبی به میزان رشد آگاهی و بصیرت و دانایی وی بستگی دارد، و تا زمانی که شناخت اصولی از مذهب شکل نگرفته باشد، نمی تواند نقش تعیین کننده ای در زندگی رو به رشد فرد داشته باشد و این عقل و استدلال و بصیرت است که ارزش و چگونگی هیجان و احساسات مذهبی را تعیین نموده، به آن معنی و مفهوم داده و رشد یافته و عمیق می سازد. از سویی نگرش یک جنبه مهم از زندگی عاطفی و احساسی ما را تشکیل می دهد. ما نسبت به افراد و اندیشه ها نظرهای خاصی داریم که ناشی از اطلاع ما از آنها، احساس ما نسبت به آنها و تمایل ما به انجام عملی در مورد آنهاست که این گونه نظرها غالباً تعیین کننده شیوه برخورد ما با آن افراد یا اندیشه هاست. از آنجایی که نگرش افراد نسبت به مسایل دارای اهمیت زیادی می باشد و در واقع نگرش زمینه ساز انجام فعالیت و نحوه ی انجام فعالیت می باشد پس در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تأثیر مستقیم داشته و یکی از عوامل مهم در رضایت تحصیلی دانش آموزان می باشد. بحث مربوط به نگرش ها و چگونگی شکل گیری آنها، عناصر تشکیل دهنده آنها و تغییر نگرش ها از جمله مباحث مهم و جالب روان شناسی اجتماعی است. نگرش ها نقش مهمی در زندگی، اندیشه ها و رفتارهای فردی و اجتماعی ما دارند. افراد نسبت به موضوعات مختلف و دیگران دیدگاه های خاصی دارند که این دیدگاه ناشی از اطلاع آنها، احساس نسبت به آنها و تمایل به انجام عمل در مورد آنهاست و همین دیدگاه در اغلب موارد تعیین کننده ی شیوه برخورد با آن اشیاء یا موضوعات و یا افراد است. از این در بحث پیشنهادات پژوهش می بایست بیان نمود که یک محیط مطلوب و آرام می تواند بر بهبود تعهد به ارزش های دینی و نگرش به زندگی دانش آموزان تأثیر بسزایی داشته باشد بنابراین، یکی از دغدغه های مدارس باید فراهم آوردن محیطی شاداب و امن برای دانش آموزان باشد. همچنین مدارس بهتر است رفتارهای مثبت دانش آموزان را در حوزه تعهد به ارزش های دینی بیشتر و منطقی تر مورد تشویق و تمجید قرار دهند.

References

- Agha Mohammadian, Hamid Reza, Hosseini, Seyed Mehran. (2018). *Psychology of Puberty and Adolescence*, Mashhad, Ferdowsi University Publications. [in persian]
- Amouzgar, Mohammad Hasan. (2012). *Islamic ethics and education*, Tehran: Parents' Association and Teachers' Publishing. [in persian]
- Barbarian, Zahra. (1400). The role and position of the social, family and spiritual values system among high school students, the first national conference of applied ideas in educational sciences, psychology and cultural studies, Bushehr. [in persian]
- Gharmani, Jafar. (2015). Investigating the relationship between identity styles and religious attitudes with mental health in secondary school female students, World Conference on Psychology and Educational Sciences, Law and Social Sciences at the beginning of the third millennium, Shiraz. [in persian]
- Ghanbari Barzian, Ali., Hemmati, Reza. (2014). Religious Identity in Iranian Society: A Systematic Review of Studies (1380-1392), *Applied Sociology*, Volume 26, Number 3.
- Heydari, Abbas. (2013). Investigating the relationship between Internet addiction and identity styles among undergraduate students of Payam Noor Abarkoh University, Master's thesis of Shahid Chamran University of Ahvaz. [in persian]
- Hou, W. K., & Ng, S. M. (2014). Emotion-focused positive rumination and relationship satisfaction as the underlying mechanisms between resilience and psychiatric symptoms. *Personality and individual differences*, 71, 159-164.

- Hayati, K., & Caniago, I. (2012). Islamic work ethic: The role of intrinsic motivation, job satisfaction, organizational commitment and job performance. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 65, 1102-1106. [in persian]
- Karamadzadeh, Hossein, Rizvani, Sayeda Zeinab. (2017). Desirable lifestyle with an attitude towards Islamic sources, 4th International Congress of Culture and Religious Thought, Qom. [in persian]
- Mohammadi, Ali. (2019). Comparison of personal and social identity strengthening of teachers, 8th International Conference on Psychology, Counseling and Educational Sciences. [in persian]
- Mincu, C. L. (2015). The impact of personal resources on organizational attitudes: Job satisfaction and trust in organization. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 187, 685-689.
- Rezakhani Moghadam, Hamed, Babazadeh, Tawheed, Jobjar, Fatemeh, Aghazadeh, Zainab, Al Taha, Saeeda, Habibi, Aqeel. (2016). Investigating the components of religious attitude and its relationship with social capital in the patients who refer to health care centers in Koch, Isfahan. [in persian]
- Sheikh Alizadeh, Siavash, Mohammadi, Parisa. (2022). The relationship between religious attitude and self-efficacy and general health among the students of Shahid Madani University of Azerbaijan, the fourth national conference of professional researches in psychology and counseling with a teacher's perspective approach, Minab. [in persian]
- Salehi, Muslim, Panahi, Ahmed. (2016). Investigating the mediating role of job satisfaction in the relationship between religious attitude and resilience of elementary school teachers in Euclid city, Master's thesis of Islamic Azad University, Maroodasht branch. [in persian]
- Tajik Ismaili, Azizaleh, Tajik Ismaili, Sumiya. (2014). Attitude towards globalization and religious identity of students, *Journal of Media Studies*, Volume 10, Number 28. [in persian]
- Velayati, Azam, Sadeghi, Mehrdad. (2015). Investigating the relationship between the attitude towards the religious programs of the media and the religious identity of the audience (a case study of television audience-2013), the first international conference on socio-cultural studies and religious research, Rasht. [in persian]
- Vermeir, P., Blot, S., Degroote, S., Vandijck, D., Mariman, A., Vanacker, T., & Vogelaers, D. (2018). Communication satisfaction and job satisfaction among critical care nurses and their impact on burnout and intention to leave: A questionnaire study. *Intensive and Critical Care Nursing*, 48, 21-27.
- Xia, W., Guo, X., Luo, J., Ye, H., Chen, Y., Chen, S., & Xia, W. (2021). Religious identity, between-group effects and prosocial behavior: Evidence from a field experiment in China. *Journal of Behavioral and Experimental Economics*, 91, 101665.
- Xu, C., Gong, X., Fu, W., Xu, Y., Xu, H., Chen, W., & Li, M. (2020). The role of career adaptability and resilience in mental health problems in Chinese adolescents. *Children and Youth Services Review*, 104893.

Investigating the relationship between commitment to religious values and attitude towards life among secondary school students in Dashti city

Manijeh Shakeri¹, *Falakn Azatashi², Razieh Khosravani³

Type of article: Research

Date Received: 2022-08-30

Date Accepted: 2022-10-09

Abstract

The purpose of this research was to investigate the relationship between commitment to religious values and attitude to life among secondary school students in Dashti city. The present research method was descriptive-correlation. The statistical population of the present study consisted of 3508 students of Dashti secondary schools. The sample size of this research included 346 people, which was obtained through multi-stage cluster sampling. The data collection tool in this research was the questionnaires of commitment to religious values by Khodayari Fard et al. (2012) and attitude towards life by Batista (1973). The results showed that there is a positive and significant relationship between the commitment to religious values and the attitude towards life of the students of Dashti secondary schools in the sense that the greater the commitment to the religious values of the students, the greater their attitude towards life. will be The general conclusion of the research showed that by strengthening the commitment to religious values among students, it is possible to increase their attitude towards life in schools.

Keywords: Commitment to religious values, attitude to life, students.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1.MA of Department of Curriculum planning, Boushehr Branch, Islamic Azad University, Boushehr, Iran

2.Assistant Professor, Department of Educational Science, Boushehr Branch, Islamic Azad University, Boushehr, Iran.(Correspondence) falaknazatashi1347@gmail.com

3.MA of Department of Curriculum planning, Boushehr Branch, Islamic Azad University, Boushehr, Iran